

Varšavská deklarácia

Podmienky života na našej planéte sú ohrozené a volajú k okamžitým opatreniam. Výzvou pre všetky vlády a občiansku spoločnosť je chrániť a využívať prírodné zdroje Zeme trvalo udržateľným spôsobom. Európske lesy zohrávajú veľmi dôležitú úlohu, pretože môžu zlepšovať kvalitu života a predovšetkým zmierňovať dôsledky klimatickej zmeny, produkovať drevnú surovinu na energetické využitie a prispievať k ochrane vôd.

1. Uvedomujúc si nepretržitú zmenu klimatických podmienok a očakávané dôsledky na lesné ekosystémy a lesné hospodárstvo a uznávajúc úlohu lesov, trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a lesných produktov pri zmierňovaní dôsledkov klimatickej zmeny ako aj pretrvávajúcu potrebu pre ich prispôsobovanie;
2. poukazujúc na dôležitosť využívania trvalo udržateľne vyprodukovaného dreva ako obnoviteľnej suroviny a obnoviteľného zdroja energie a berúc do úvahy potrebu zvýšenia dodávok
3. podčiarkujúc úlohu lesov pri zabezpečovaní kvality a kvantity vody a tiež pre zmierňovaní následkov záplav a súch, ako aj upozorňujúc na vplyvy klimatickej zmeny na lesy a vodu
4. uznávajúc dôležitosť plnej ekonomickej hodnoty rôznorodých služieb poskytovaných lesmi and potrebu existencie primeraných prostriedkov a opatrení pre zabezpečenie týchto služieb
5. potvrdzujúc, že zaručené práva na vlastníctvo a užívanie pôdy sú nevyhnutné predpoklady pre implementáciu trvalo udržateľného obhospodarovania lesov;
6. zdôrazňujúc, že trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov prispieva vysokou mierou k environmentálnej, ekonomickej, sociálnej a kultúrnej dimenzii trvalo udržateľného rozvoja a predovšetkým k dosahovaniu medzinárodne stanovených cieľov vrátane Štyroch globálnych cieľov pre lesy odsúhlasených Fórum spojených národov o lesoch, Miléniových rozvojových cieľov, 2010 Cieľov biodiverzity vyplývajúcich z Konvencie o biologickej diverzite a Pan-európskej stratégie biologickej a krajinej diverzity
7. zdôrazňujúc dôležitosť poskytovania Európskeho prínosu do medzinárodného dialógu o lesníckej politike
8. vítajúc právne nezáväzný nástroj pre všetky typy lesov a viacročný program práce Fóra Organizácie Spojených Národov o Lesoch pre obdobie 2007-2013 prijaté na UNFF 7

9. stavajúc na sedemnásťročných výsledkoch a skúsenostiach a trvalom úsilí MCPFE s cieľom posilniť ekonomické, environmentálne, sociálne a kultúrne aspekty lesov na všetkých úrovniach,

*Ako predstavitelia signatárskych štátov a Európskeho Spoločenstva ,
sa zaväzujeme*

Prispievane do zvýšenia kvality života

10. zabezpečiť, aby lesy a ich trvalo udržateľné obhospodarovanie zohrávali aktívnu úlohu v trvalo udržateľnom rozvoji a blahobyte európskej spoločnosti, najmä vo vidieckych oblastiach;
11. zabezpečiť, aby lesy a ich trvalo udržateľné obhospodarovanie zohrávali aktívnu úlohu v boji s negatívnymi vplyvmi klimatickej zmeny prostredníctvom opatrení na zmierňovanie týchto negatívnych vplyvov a adaptačných opatrení;
12. udržať, zachovať, obnovovať a zvyšovať biologickú rozmanitosť lesov, vrátane ich genetických zdrojov prostredníctvom trvalo udržateľného obhospodarovania lesov;
13. zvyšovať využitie dreva ako obnoviteľnej suroviny a zdroja energie z lesov obhospodarovaných trvalo udržateľným spôsobom;
14. zabezpečiť, aby lesy a ich trvalo udržateľné obhospodarovanie zohrávali aktívnu úlohu v udržiavaní a zvyšovaní kvality a kvantity vody pri zmierňovaní dôsledkov prírodných katastrof ako sú záplavy, suchá, lavíny, zosuvy pôdy ako aj v boji proti erózii pôdy a rozširovaniu púští;

Riešenie výziev

15. posilniť konkurencieschopnosť lesníckeho sektora s cieľom zvýšiť jeho kapacitu pre podporu kvality života;
16. zlepšiť profil a zvýšiť povedomie o viacnásobných úžitkoch lesov a lesníctva, ako aj o úlohe lesníckeho sektora v rámci vládnych štruktúr, súkromného sektora a vo vzťahoch so širokou verejnosťou;
17. vytvoriť podmienky na zvýšenie mobilizácie dreva z lesov obhospodarovaných trvalo udržateľným spôsobom pre rôzne účely využitia;
18. zabezpečiť, aby celá produkcia dreva vrátane lesov s krátkou rubnou dobou a výsadbách rýchlorastúcich drevín na produkciu dreva pre výrobu energie sa riadila podľa zásad trvalej udržateľnosti s cieľom umožnenia korektnej súťaže medzi sektormi;
19. pokračovať v prispievaní k zmierňovaniu vplyvov a adaptácii ku klimatickej zmene a v tomto kontexte ďalej vytvárať Pan-európske poradenstvo pre zalesňovanie a lesných a nelesných pôd
20. vytvoriť súdržnosť medzi lesníckou politikou a politikou vodných zdrojov a koordinovať trvalo udržateľné lesné hospodárstvo a integrované obhospodarovanie vodných zdrojov;

21. rozvíjať a realizovať inovačné nástroje pre zabezpečenie služieb súvisiacich s vodou, ktoré poskytujú lesy, ako sú platby za ekosystémové služby (PES)¹ a iné opatrenia;
22. ďalej zdokonaľovať národné lesnícke programy alebo ich ekvivalenty pre medzisektorovú koordináciu a tiež ako prostriedok pre súvislú implementáciu medzinárodných záväzkov vo vzťahu k lesom;
23. naďalej posilňovať snahy o prehlbovanie dobrého riadenia a presadzovania lesného zákona v boji s nezákonnou ťažbou a nezákonným obchodovaním s lesnými produktmi, medziiným pomocou spolupráce a posilňovania politiky verejného obstarávania, ktorá vyžaduje drevo a produkty z dreva zo zákonných a trvalo udržateľných zdrojov;
24. prijať efektívne opatrenia na zlepšenie porozumenia medzi politikmi, lesníkmi v praxi a vedeckou komunitou pre lepšie využitie vedeckých poznatkov a výsledkov výskumu relevantných pre lesy a sektor lesníctva ako spoľahlivú základňu pre rozhodovanie;
25. posilňovať zamestnanosť vo vzťahu k lesom a lesnému sektoru, ďalej rozvíjať vzdelávanie, školenia a prehlbovať komunikáciu a zabezpečovať rovnaké možnosti prístupu k nim;
26. rozvíjať výskum, najmä otázky úlohy lesov pri zmierňovaní dopadu klimatickej zmeny, adaptácie lesov ku klimatickej zmene ako aj využitia dreva a biomasy, vzájomného vzťahu lesov a vôd a funkčnosti lesných ekosystémov;

Globálna a regionálna spolupráca a partnerstvá

27. ďalej propagovať efektívnu implementáciu trvalo udržateľného obhospodarovania lesov na všetkých úrovniach a prispieť k medzinárodnému dialógu o lesníckej politike pokračujúcou spolupracou o lesníckych témach v Európe a vzájomnou výmenou skúseností a výsledkov medzi regiónmi Európy;
28. ďalej podporovať a spolupracovať s krajinami uskutočňujúcimi reformu lesníckeho sektora hlavne s krajinami s ekonomikami v prechodovom období pre plnú implementáciu princípov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v Európe v ich lesníckych sektoroch;
29. prispieť k dosahovaniu štyroch Globálnych cieľov pre lesy ako aj k implementácii Nezáväzného nástroja pre všetky typy lesov a viacročného programu práce Fóra OSN o lesoch pre roky 2007 až 2015;
30. vytvárať, v spolupráci s ostatnými regionálnymi orgánmi, procesmi a dohodami, trvalý a konzistentný prínos z Pan-európskeho regiónu do práce Fóra OSN o lesoch na roky 2007-2015, poukazovať na otázky programov zasadnutí Fóra OSN o lesoch a posilňovať spoluprácu s medzinárodným usporiadaním o lesoch, medziiným prostredníctvom zdieľania regionálnych perspektív, prístupov a skúseností;

---

¹ Platby za ekosystémové služby (PES) – zmluvné transakcie medzi kupujúcimi a predávajúcimi za ekosystémové služby alebo postupy využívania/obhospodarovania lesnej pôdy s cieľom zabezpečenia týchto služieb (Odporúčania platieb za ekosystémové služby v Integrovanom obhospodovaní vodných zdrojov, UNECE Konvencia o vodách 2006)

31. podporovať ciele a akcie na Pan-európskej úrovni, ktoré zvyšujú regionálny prínos pri dosahovaní Štyroch globálnych cieľov pre lesy odsúhlasených Fórom OSN o lesoch a ostatnými relevantnými globálnymi záväzkami;
32. uskutočniť ďalšie snahy smerom k posilneniu spolupráce s Rámcovým dohovorom OSN o zmene klímy (UNFCCC) s cieľom zohľadniť rôzne úlohy lesov a ich produktov pri zmiernení dôsledkov klimatickej zmeny v kontexte režimu po roku 2012, pokiaľ tieto prispievajú k splneniu cieľov UNFCCC;
33. posilniť spoluprácu s procesom Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii (UNCCD) pre zvýšenie úlohy lesov pri boji proti rozširovaniu púští a povodniam;
34. prispieť k implementácii relevantných pracovných programov Konvencie o biologickej diverzite (CBD) prostredníctvom efektívneho plnenia záväzkov MCPFE;
35. podporovať spoločné aktivity lesníckeho sektora a sektora vodného hospodárstva a posilniť spoluprácu medzi MCPFE a Dohovorom o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier (Konvencia o vode UNECE);
36. podporovať ministerský proces Uplatňovanie lesného práva a dozoru (FLEG) a zvýšiť spoluprácu medzi MCPFE a iniciatívou Uplatňovanie lesného práva a dozoru v Európe a Severnej Ázii (ENA/FLEG);
37. posilniť spoluprácu s ostatnými regionálnymi inštitúciami a procesmi v Európe ako sú Životné prostredie pre Európu/Pan európska stratégia biologickej a krajinnej diverzity (EfE/PEBLDS), Organizácia OSN pre poľnohospodárstvo a výživu (FAO), Európska lesnícka komisia (FAO EFC), a Drevársky výbor Európskej hospodárskej komisie OSN (UNECE TC);

Realizácia záväzkov MCPFE

38. rozvíjať pracovný program pre implementáciu záväzkov Piatej ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe v spolupráci s príslušnými organizáciami, inštitúciami a procesmi a posilniť implementáciu predchádzajúcich záväzkov;
39. v tomto kontexte organizovať spolu s ostatnými zainteresovanými stranami opatrenia na všetkých úrovniach s cieľom zvýšenia verejnej mienky o význame Európskych lesov a lesníckeho sektora na medzisektorovej úrovni;
40. vykonať hodnotenie procesu MCPFE do uskutočnenia Šiestej ministerskej konferencie prostredníctvom posúdenia dosiahnutého pokroku a prekážok, ktoré sa vyskytli v implementácii záväzkov

Varšavská rezolúcia 1 „Lesy, drevo a energia”

1. podporujúc ciele zmiernenia dopadov klimatickej zmeny a zvyšovania bezpečnosti dodávok energie;
2. zdôrazňujúc, že lesná biomasa, zvyšky po spracovaní dreva a odpadové drevo predstavujú dôležité zdroje obnoviteľnej energie, ktoré môžu znížiť emisie skleníkových plynov tým, že nahradia tuhé palivá ;
3. uznávajúc potrebu zvýšenia energetickej a zdrojovej efektívnosti pri produkcii a spotrebe bio-energie;
4. uznávajúc potrebu prehĺbiť poznatky o úlohe lesných ekosystémov ako aj produktov z lesa v dlhodobom ukladaní uhlíka ako prínosu do zmiernenia negatívnych vplyvov klimatickej zmeny v kontexte klimatického režimu po roku 2012;
5. uznávajúc, že postupy trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a zvyšovanie rozlohy lesov v Európe priniesli väčšiu dostupnosť lesných zdrojov, poskytujúc v mnohých častiach Európy potenciál na zvýšenie mobilizácie dreva pri rešpektovaní zásad trvalo udržateľného obhospodarovania lesov;
6. uznávajúc význam európskeho lesníctva a priemyslu založeného na produktoch z lesa ako aj význam udržania ich dlhodobej ekonomickej životaschopnosti a konkurencieschopnosti s dôrazom na skutočnosť, že lesy poskytujú surovinu pre drevospracujúci a papierenský priemysel ako aj na výrobu energie;
7. konštatujúc zvýšený konkurenčný dopyt po dreve ako obnoviteľnej surovine a nosičovi obnoviteľnej energie a potrebu vyhnúť sa neprimeranej deformácii konkurencie medzi rôznymi účelmi finálneho použitia;
8. konštatujúc potrebu lepších a úplnejších informácií o drevných zdrojoch a spotrebe dreva ako základu pre lepšie informované politické rozhodovanie a tvorbu stratégií;
9. uznávajúc, že rastúci dopyt po dreve vytvára nové možnosti príjmov pre majiteľov lesa, podnikateľov a obhospodarovateľov ako aj pre rast bohatstva, zvyšovanie zamestnanosti a ekonomického rastu, najmä vo vidieckych oblastiach;

10. uvedomujú si, že rozdrobenie vlastníctva lesov v Európe predstavuje výzvu vzhľadom na udržanie aktívneho a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a mobilizácie dreva;
11. uznávajú doplnkovú úlohu využitia drevnej biomasy pri znižovaní rizika lesných požiarov;
12. vychádzajú z predchádzajúcich záväzkov MCPFE a uznávajú prebiehajúcu prácu v oblasti lesov, dreva a energie uskutočňovanú v rámci medzinárodných dohôd, medzinárodnými organizáciami a procesmi.

signatárske štáty a Európske spoločenstvo sa zaväzujú:

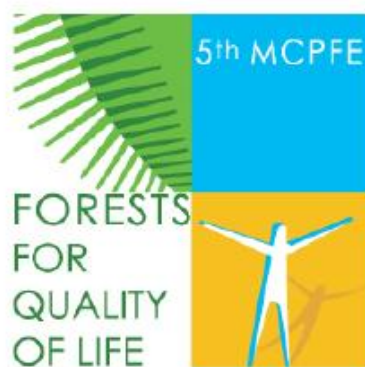
I. Prehľadovanie úlohy lesníckeho sektora v produkcii energie

1. prijať efektívne opatrenia v rámci trvalo udržateľného lesného hospodárstva na zvýšenie využitia drevnej biomasy na výrobu energie, pri súčasnom vzatí do úvahy významu spracovania zvyškov a odpadového dreva ako obnoviteľných zdrojov energie;
2. zhodnotiť environmentálne dopady produkcie dreva na výrobu energie na pôdu, vodu, biodiverzitu a kolobeh živín;
3. prispôbiť politiku a nástroje, vrátane výskumu a vývoja na podporu vytvárania podmienok, ktoré podporujú investície v produkcii a distribúcii bio-energie, zvýšenej mobilizácii, efektívnom využití dreva a energie;
4. posilniť postavenie lesníckeho sektora v medzisektorových diskusiách týkajúcich sa energie prostredníctvom rozvoja komunikácie a zvyšovania povedomia o súčasných prínosoch, existujúcom potenciáli v lesníckom sektore a viacnásobných úžitkoch z využitia drevného paliva;
5. podporiť partnerstvá medzi štátnymi a neštátnymi majiteľmi lesov, drevospracujúcim a papierenským priemyslom a producentmi energie s cieľom rozvoja trhu s bio-energiou;

II. Mobilizácia zdrojov dreva

6. analyzovať a zhodnotiť na vedeckom a praktickom základe a v dialógu so všetkými zainteresovanými stranami existujúce a potenciálne zdroje dreva v Európe, medziiným, na základe národných inventarizácií lesov, ako aj realizovateľnosť a prekážky v mobilizácii dreva;
7. vytvoriť a ďalej zdokonaľovať systém zberu údajov o spotrebe dreva na výrobu energie;
8. zabezpečiť podmienky pre zvýšenú trvalo udržateľnú produkciu dreva prostredníctvom tesnejšieho prepojenia národných lesníckych politík s politikami trvalo udržateľného rozvoja, poľnohospodárstva, využitia krajiny, vidieckeho rozvoja, politiky životného prostredia, priemyselnej politiky a energetickej politiky;
9. identifikovať a odstrániť neúmyselné bariéry pri zvyšovaní trvalo udržateľnej produkcie a mobilizácie dreva v lesoch všetkých kategórií vlastníctva;

10. skúmať rôzne postupy v rámci trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a propagovať používanie škály systémov trvalo udržateľného obhospodarovania, vrátane pestovania porastov s krátkou rubnou dobou a výmladkových lesov v súlade s národnou legislatívou a cieľom zvýšiť produkciu dreva a mobilizáciu pre efektívne riešenie rastúceho dopytu po dreve;
11. zhodnotiť realizovateľnosť mobilizácie zdrojov dreva z oblastí mimo lesnej pôdy;
12. podporovať budovanie kapacít majiteľov lesov a ich spoločenstiev a umožniť ich spoluprácu a výmenu informácií, medziiným, o prístupe k trhu s drevom, poskytovať informácie, vzdelávacie kurzy a školenia pre posilnenie povedomia a motivácie k proaktívnej aplikácii postupov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v záujme mobilizácie väčšieho množstva dreva;
13. prehľbovať rozvoj kapacít pracovnej sily v lesníctve, podnikateľov a lesných hospodárov s cieľom zvýšenia ich schopnosti lepšie reagovať na potreby trhu s drevom prostredníctvom vzdelávania, školení a inovačných pracovných postupov;
14. rozvíjať vhodnú lesnícku a logistickú infraštruktúru s cieľom umožniť prístup k zdrojom dreva a prehľbovať flexibilitu vo vzťahu k dopytu na trhu;
15. podporovať mobilizáciu biomasy z lesov s vysokým rizikom požiarov, a tak znižovať stupeň náchylnosti k vzniku požiarov;
16. stimulovať používanie postupov trvalo udržateľného hospodárstva v produkcii dreva v oblastiach mimo lesných pozemkov.

Varšavská rezolúcia 2 „Lesy a voda”

1. uznávajúc úzky vzájomný vzťah medzi lesmi a vodou;
2. vyjadrujúc znepokojenie nad tým, že rastie nerovnováha medzi zásobami pitnej vody a dopytom po nej;
3. uvedomujúc si potrebu zabezpečiť primerané množstvo vody primeranej kvality;
4. podčiarkujúc potrebu adekvátnych vodohospodárskych podmienok s cieľom udržať európsku spoločnosť;
5. zdôrazňujúc úlohu lesov a lesného hospodárstva pre biodiverzitu vodných ekosystémov;
6. vyjadrujúc znepokojenie nad tým, že klimatická zmena bude mať veľmi veľký vplyv na frekvenciu, rozsah a intenzitu prírodných katastrof ako sú záplavy, zosuvy pôdy, lavíny, búrky a suchá, a bude mať vplyv na lesy a vodné zdroje a ich obhospodarovanie;
7. zdôrazňujúc úlohu lesov a lesného hospodárstva v ochrane kvality vody, obhospodarovania vodných zdrojov pre zabezpečenie dostatku všetkých vôd, v ochrane území pred záplavami, v boji proti postupu púští a pri ochrane pôdy ako aj dôležitosť horských lesov pri redukcii zosuvov pôdy, erózie pôdy a negatívnych vplyvov lavín;
8. vyjadrujúc znepokojenie nad tým, že frekvencia a rozsah lesných požiarov rastie a lesné požiare sa vyskytujú čoraz častejšie, dokonca aj vo vyšších nadmorských výškach, čo má negatívny vplyv na povodia vodných tokov, kvalitu vody, kvantitu vody a eróziu pôdy;
9. zdôrazňujúc, že plná ekonomická hodnota lesov musí byť primerane uznaná, najmä hodnota spočívajúca v poskytovaní ekosystémových služieb;
10. uznávajúc, že majitelia lesov majú práva a povinnosti a konštatujúc význam predchádzajúcich konzultácií týkajúcich sa poskytovania služieb vo vzťahu k vode;

11. podčiarkujúc potrebu zapojenia miestnych komunít a ostatné zainteresované strany do plánovania a realizácie lesníckej politiky vo vzťahu k vodným zdrojom;
12. vychádzajúc z predchádzajúcich záväzkov MCPFE a uznávajúc prebiehajúcu prácu v oblasti lesov a vodných zdrojov realizovanú v rámci medzinárodných dohôd, organizácií a procesov;

signatárske štáty a Európske spoločenstvo sa zaväzujú k:

I. Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov vo vzťahu k vodným zdrojom

1. udržiavať a prehľbovať ochranné funkcie lesov na ochranu vody a pôdy ako aj zmierňovať miestne prírodné katastrofy súvisiace s vodou prostredníctvom trvalo udržateľného lesného hospodárstva aj prostredníctvom verejných a súkromných spoločností a partnerstiev;
2. zhodnotiť programy prvého zalesňovania a opätovného zalesňovania v zmysle ich vplyvu na kvalitu a kvantitu vodných zdrojov, znižovanie výskytu záplav a ochranu pôdy;
3. napomáhať obnove poškodených lesov, najmä na záplavových územiach a v oblastiach horných tokov riek v prospech vodného prostredia, redukcie záplav, zachovania biodiverzity a ochrany pôdy;

II. Koordinácia politík o lesoch a vode

4. rozvíjať a zdokonaľovať politiky pre obhospodarovanie lesných a vodných zdrojov, ktoré prispievajú do udržiavania ekosystémov a trvalo udržateľného poskytovania svojich služieb;
5. koordinovať politiky obhospodarovania lesov a vodných zdrojov prostredníctvom národných lesníckych programov alebo podobných programov, a integrované plány obhospodarovania vodných zdrojov a stratégií na príslušných úrovniach;
6. rozvíjať primerané alebo zdokonaľovať existujúce inštitucionálne mechanizmy na prehĺbenie kooperácie pri riešení otázok vzájomných vzťahov lesov a vôd;
7. riešiť obhospodarovanie lesov a vodných zdrojov v cezraničných povodiach prostredníctvom prehľbovania medzinárodnej spolupráce;
8. rozvíjať vzdelávanie, organizovať školenia, rozvíjať výskum a poskytovať poradenské služby s cieľom rozširovania poznatkov a chápania vzájomných vzťahov lesov a vodných zdrojov;
9. zvyšovať povedomie o vzájomnom vzťahu medzi lesmi a vodnými zdrojmi ako aj potenciálu lesov a ich trvalo udržateľného obhospodarovania s cieľom zlepšovať vodné prostredie ;

III. Lesy, voda a klimatická zmena

10. rozvíjať lepšie pochopenie možných dôsledkov klimatickej zmeny na lesy a vodu a ich vzájomné vzťahy, vrátane premeny pôd na púšte a straty biodiverzity ako aj frekvencie, rozsahu a intenzity záplav, búrok, sucha, lesných požiarov, škodcov a chorôb;
11. rozvíjať vhodnú politiku a stratégiu pre obhospodarovanie lesov a vodných zdrojov trvalo udržateľným spôsobom, aby boli schopné prispôbiť sa klimatickej zmene a prispieť k zmierneniu jej negatívnych vplyvov;

IV. Ekonomické oceňovanie lesných služieb vo vzťahu k vodným zdrojom

12. zhodnotiť ekonomickú hodnotu lesných služieb vo vzťahu ku kvalite a kvantite vodných zdrojov a zníženiu možnosti záplav, z ktorých má spoločnosť úžitok;
13. začleniť ekonomické hodnotenie lesných služieb vo vzťahu k vodným zdrojom do relevantných politík a stratégií o lesoch a vode;
14. umožniť rozvoj a realizáciu opatrení, ktoré môžu zahŕňať ekonomické nástroje ako sú platby za ekosystémové služby (PES)¹ s cieľom rozšíriť a diverzifikovať finančnú základňu pre trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a zachovanie ochranných funkcií lesov.

---

¹ Platby za ekosystémové služby (PES) – zmluvné transakcie medzi kupujúcimi a predávajúcimi za ekosystémové služby alebo postupy využívania/obhospodarovania lesnej pôdy s cieľom zabezpečenia týchto služieb (Odporúčania platieb za ekosystémové služby v Integrovanom obhospodarovaní vodných zdrojov, UNECE Konvencia o vodách 2006)